

get ind paa at omsætte en Ulykke og dens Følger i Energi, i Bestæbelse for at rejse det, som er slaaet ned. Jeg mener, at man saa saaledes paa det og tog det fra den Side i den sjællandske Landbefolkning, og heri ser jeg min væsentligste Aarsag til at støtte det Lovforslag, som er forelagt her.

Selvfølgelig er der ogsaa andre Aarsager og mere materielle Aarsager, om jeg saa maa sige, og de spille heller ingen ringe Rolle. Jeg omtalte før det Tab, som Sparekassen havde lidt, eller rettere det Tab, som Sparekassens Misere kunde føre med sig. Det er jo givet, at hvis ingen vilde tage sig af denne Sag, saa skulde Sparekassen være gaaet fallit efter Sparekasselovens Bestemmelser. Det skete ikke saa, og jeg siger dem Tak, der fra den øverste Administrations Side medvirkede til, at Sparekasselovens Bestemmelser ikke blev satte i Værk saa hurtigt, som ske kunde. Jeg tror, det var gavnligt, at de bevirkede i hvert Tilfælde en Udsættelse. Og det, der vilde være sket, hvis Sparekassen skulde være gaaet fallit, vilde have været en stor Ulykke. I første Række vilde, som jeg nævnede før, Sparerne have lidt et stort Tab; man har nogenlunde i alt Fald opgjort det til den Sum, som jeg nævnede før. Tabet andrager jo i sin Helhed godt 15 Mill. Kr., og regner man Garantisummen og Reservefonden til tilsammen 2 Mill. Kr. — det vil vel være nogenlunde rigtigt —, bliver Tallet 13 Mill. Kr., og det vil sige godt og vel 36 pCt. af Indskudskapitalen. Selvfølgelig kan man ikke gaa ud fra, at dette Tab vilde være ligefrem ruinerende for Sparerne, det er det jo ikke. Det er jo Folk, der have opsparede Penge, som det rammer, men derfor kan det meget godt ramme tungt, meget tungt endda. Det er ikke morsomt for den unge Mand eller unge Pige, der af sin Løn har lagt Penge til Side, skulle vi sige for at kunne overtage et Statshus — vi have jo lige forhandlet om de Ting — eller for at kunne have lidt i Ryggen til at kunne sætte et endda ret beskedent Bo for; det er ikke saa morsomt for dem at skulle miste over $\frac{1}{3}$ af Beløbet, thi saa meget vilde det direkte Tab fordelt paa Indskudskapitalen jo udgøre. Men lad mig erindre om, at dersom Sparekassen skulde være gaaet fallit, vilde der være kommet en Mængde Udgifter til, til Processer og til Administration i den Tid, det vilde tage at afvikle Forholdet, og det vilde tage lang Tid. Der er ingen Tvivl om, at Tabet saa

vilde være gaaet op til 50 pCt., og saa vilde de Folk, jeg her har nævnt, have tabt Halvdelen af de opsparede Beløb. Der er ingen Tvivl om, at det vilde have ramt haardt, hvor, som det mange Steder er Tilfældet, en stræbsom og flittig Mand har anbragt i Sparekassen for sine gamle Dage det Beløb, som han har lagt til Side for at kunne leve af dets Renter maaske med Tilskud af Kapitalen. Jeg kender mange saadanne Tilfælde. Det var selvfølgelig et haardt Slag for dem at skulle miste Halvdelen af, hvad de havde.

Men det var ikke den største Virkning, det vilde have, ikke den uhyggeligste Virkning. Laantagerne vilde være daarligere stillede. Det vilde jo have været nødvendigt at opsigte Laanene, at inddrage deres Beløb i Sparekassen, naar den skulde likvidere. Man kunde saa henvise dem til at søge andre Laan, og man vilde maaske ogsaa faa andre Pengeinstitutter til at overtage Obligationerne. Aa ja, der vilde finde en Del af det Sted, men de, som sidde med de yderste Laan — og dem er der jo mange af, selv om de alligevel kunne være gode —, og de, der have Kautionslaan og den Slags, vilde vanskeligt kunne faa dem overførte til andre Pengeinstitutter; de vilde komme til at lide derunder, og det vilde blive dem, der kom til at lide mest; mange af dem, der havde Prioriteter til Skorstenen eller derop efter, vilde komme til at gaa fra Hus og Hjem. Men værst vilde det blive for dem, der tillige var Medlemmer af Eksportforeningen. Hele dette Forhold har man jo set en hel Del om i Bladene, udredet er det jo ikke, og godt at vide er det heller ikke, hvis det skulde gaa dertil, at man fra Sparekassens Side skulde forsøge at inddrive alle de Penge, man kunde faa hos Eksportforeningen, hvad Domstolene vilde sige om den Sag. Men eet er givet: Hvis Sparekassen gik fallit, hvis den skulde likvidere, vilde man være nødt til at forsøge at inddrive alle disse Penge, det vilde Sparerne, som skulde lide de store Tab, forde, og man vilde være nødt til at gøre det. (Birck: Nej). Man vilde være nødt til det. Det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Birck) siger Nej, men jeg siger Jo; jeg tror ikke, han kan bevise det modsatte. En anden Ting er, hvis man ad Lovgivningens Vej vil træffe Foranstaltninger, men det ere vi jo ikke ved endnu, og jeg taler kun om, hvad der vilde ske, hvis Sparekassen skulde likvidere, uden at nogen skred ind. Det Krav, der kan rejses mod Eksportforeningens